

1ste nota van inlichtingen Europese Aanbesteding 'Projectmanagement Bouwprojecten'

Datum: 27 maart 2025

In deze 1ste nota van inlichtingen geeft De Haagse Scholen antwoord op de gestelde vragen en geplaatste opmerkingen. Deze 1ste nota van inlichtingen maakt onderdeel uit van het aanbestedingsdocument 'Projectmanagement Bouwprojecten' met kenmerk EA-0042.

Sluitingsdatum 2e vragenronde is 7 april 2025 12.00 uur.

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	4.2.2 Referentiegegevens (Technische bekwaamheid)	<p>Kunt u "Primair" verwijderen in de volgende zinnen:</p> <p>'1. U heeft ervaring met een vergelijkbare Primair onderwijs opdracht op het gebied van projectmanagementwerkzaamheden van een nieuwbouw en/of renovatieproject van een school, gymzaal en kinderopvang in een binnenstedelijke omgeving. De ervaring wordt vergelijkbaar geacht wanneer de omvang van dit bouwproject minimaal 1500 m2 bedraagt.</p> <p>2. U heeft ervaring met het begeleiden van een project voor een primair onderwijsinstelling waarbij alle fases (waaronder VO, DO etc. tot ingebruikname) zijn uitgevoerd;'</p> <p>Op deze manier kunnen wij inschrijven met een referentie van het Voortgezet Onderwijs of Hoger onderwijs. Alvast bedankt.</p>	<p>Gezien onze gebouw portefeuille hebben we bewust gekozen voor PO. Ons inziens is de financiering en schaalgrootte van gebouwen ook dusdanig anders dat we hieraan vast willen houden.</p>

2	Beschrijvend document projectmanagement bouwprojecten definitief	<p>4.2.2. referentieformulier</p> <p>U vraagt om een referent het formulier te laten ondertekenen, dit is niet gebruikelijk. Gaat u ook akkoord met een losse tevredenheidsverklaring van het betreffende referentieproject?</p>	DHS gaat niet akkoord en ontvangt graag de door referent ondertekende referentieverklaring.
3	Bijlage 6 - ARVODI-2018, Artikel 6.2	<p>Artikel 24.7</p> <p>o Deze bepaling bevat een vrijwaring. Vrijwaringen zijn voor ons niet verzekeraar, omdat deze door onze verzekeraar als schadeverruimend worden aangemerkt. Immers, de overeengekomen aansprakelijkheidsbepalingen tussen partijen zijn niet van toepassing op hetgeen waarvoor de vrijwaring geldt. Wij kunnen hierdoor voor onbeperkte schadebedragen, begrippen én termijnen worden aangesproken, hetgeen dus niet verzekeraar is. Vrijwaringen zijn ook niet noodzakelijk, nu u als opdrachtgever via de overeengekomen aansprakelijkheidsbepalingen uw schade op ons kunt verhalen. Bent u derhalve bereid de vrijwaring te laten vervallen?</p> <p>o Indien u niet bereid bent om de vrijwaring te laten vervallen, bent u dan wel bereid om de vrijwaring te beperken conform de overeengekomen aansprakelijkheidsbeperkingen?</p>	Dat is akkoord, DHS kan instemmen met het vervallen van deze vrijwaring als in bedoeld in artikel 24.7.
4	Bijlage 6 - ARVODI-2018, Artikel 6.2	<p>Artikel 24.3</p> <p>o Indien de diensten tot stand komen met gebruikmaking van reeds bestaande intellectueel eigendomsrechten, verleent Opdrachtnemer een niet-exclusief gebruiksrecht, en Opdrachtnemer garandeert in dat geval gerechtigd te zijn tot verlenen van dit gebruiksrecht. Garanties zijn echter niet verzekeraar. Bent u derhalve bereid om, in het kader van de verzekeraarheid van het project, het</p>	Dat is akkoord.

		woord 'garandeert' te vervangen door 'draagt er zorg voor'?	
5	Bijlage 6 - ARVODI-2018, Artikel 6.2	<p>Artikel 21</p> <p>o In de ARVODI-2018 is geen regeling opgenomen met betrekking tot de verjaring/het verval van de aansprakelijkheid, waardoor hieromtrent de regels die voortvloeien uit het Burgerlijk Wetboek van toepassing zijn en verjaringstermijnen worden gehanteerd. Verjaringstermijnen brengen een grote mate van rechtsonzekerheid met zich, aangezien deze gemakkelijk gestuit en/of verlengd kunnen worden. Wij achten deze rechtsonzekerheid onwenselijk. Bent u derhalve bereid de volgende bepaling toe te voegen aan: 'De aansprakelijkheid van de opdrachtnemer vervalt door verloop van tien (10) jaren vanaf de dag waarop de opdracht door voltooiing of opzegging is geëindigd. De rechtsvordering uit hoofde van een toerekenbare tekortkoming vervalt in ieder geval na verloop van tien (10) jaren vanaf de dag waarop de opdracht door voltooiing of opzegging is geëindigd. De rechtsvordering die na deze termijn wordt ingesteld is niet ontvankelijk.'?</p>	Niet akkoord.

6	Bijlage 6 - ARVODI-2018, Artikel 6.2	<p>Artikel 21.6</p> <p>o Deze bepaling bevat een vrijwaring voor 'alle verplichtingen met betrekking tot het Personeel van Opdrachtnemer'. Een vrijwaring bewerkstelligt een buitenwettelijke aansprakelijkheid die verregaande gevolgen met zich brengt. Wij achten het dan ook niet wenselijk om een vrijwaring van toepassing te verklaren op een open grond als 'alle verplichtingen met betrekking tot het Personeel van Opdrachtnemer'. Des te meer nu vrijwaringen door onze verzekeraar worden gekwalificeerd als schadeverruimend, met als gevolg dat eventuele schade die hieruit voortvloeit niet wordt gedekt. Bent u derhalve bereid om de vrijwaring te beperken tot verplichtingen die voortvloeien uit de WID (Wet op de identificatieplicht), WAV (Wet arbeid vreemdelingen), WAS (Wet aanpak schijnconstructies), Arboregelgeving en eventuele andere belasting- en sociale verzekeringswetgeving?</p> <p>o Indien u hiertoe niet bereid bent, kunt u dan een limitatieve lijst verstrekken van de verplichtingen die hier worden bedoeld?</p>	<p>Artikel lid 6 regelt de vrijwaring van Opdrachtgever tegen inlenersaansprakelijkheid voor de loonheffingen en omzetbelasting die opdrachtnemer of door deze ingeschakelde derde in verband met het uitvoeren van de Raamovereenkomst verschuldigd zijn of worden .</p> <p>DHS is niet akkoord om de vrijwaring conform uw verzoek te beperken of een limitatieve lijst te verstrekken.</p>
7	Bijlage 6 - ARVODI-2018, Artikel 6.2	<p>Artikel 21.3</p> <p>o In artikel 21.3 zijn een aantal gronden opgenomen waarbij de aansprakelijkheidsbeperking komt te vervallen. Hierdoor ontstaat op dat vlak een onbeperkte aansprakelijkheid, hetgeen voor ons niet verzekeraar is. Bent u derhalve bereid om sub c en d te laten vervallen en hieromtrent aansluiting te zoeken bij de aansprakelijkheidsbeperking zoals geformuleerd in artikel 21.3?</p>	<p>DHS gaat enkel akkoord met het laten vervallen van artikel 21.3 sub d.</p>

8	Bijlage 6 - ARVODI-2018, Artikel 6.2	Artikel 21.3 o In deze bepaling wordt het schadebegrip niet verder gedefinieerd, waardoor alle schade (direct en indirect) voor vergoeding in aanmerking komt. Teneinde ons risico beheersbaar te houden, is het voor ons van belang om het schadebegrip wel enigszins af te bakenen. Bent u derhalve bereid om overeen te komen dat de Opdrachtnemer ingeval van een toerekenbare tekortkoming aansprakelijk is voor schade, met uitzondering van winst- en rentederving, boetebedingen en imagoschade?	Dat is akkoord.
---	---	---	-----------------

9	Bijlage 6 - ARVODI-2018	<p>Artikel 21.3</p> <p>o Er is sprake van een gestaffelde aansprakelijkheid, welke een beperking kent per gebeurtenis en per contractjaar. Onze verzekering gaat uit van een beperking per opdracht, waarbij een concrete koppeling gemaakt wordt met ons honorarium. Op deze wijze ontstaat geen wanverhouding tussen de advieskosten en de te vergoeden schade, waardoor onze projecten deugdelijk verzekerd blijven.</p> <p>Omdat deze koppeling nu ontbreekt, kan dit een wanverhouding opleveren tussen de hoogte van de advieskosten en de te vergoeden schade. Zo kan er voor een opdracht ter waarde van € 20.000,-, waarbij twee schadeveroorzakende gebeurtenissen optreden, € 300.000,- per contractjaar gevorderd worden. Dit is vijftienmaal het honorarium, terwijl de in de branche gebruikelijke DNR 2011 uitgaat van driemaal het honorarium.</p> <p>Bent u derhalve bereid om, in het kader van de verzekeraarbaarheid van het project, de staffel te laten vervallen en in plaats daarvan het volgende overeen te komen: 'de door de Opdrachtnemer te vergoeden schade is per opdracht beperkt tot driemaal het honorarium van de Opdrachtnemer, met een maximum van € 2.500.000,-'?</p> <p>o Indien u hiertoe niet bereid bent, bent u dan bereid om een aansprakelijkheidsbepaling overeen te komen waarbij 1) de hoogte van de aansprakelijkheid een (concrete) koppeling bevat met het honorarium, 2) de aansprakelijkheid beperkt is per opdracht en 3) er een absoluut maximum gesteld wordt aan de hoogte van de aansprakelijkheid?</p>	Dat is niet akkoord met als reden dat de omvang van een potentiële schade los staat van de hoogte van het honorarium.
---	-------------------------	---	---

10	Bijlage 6 - ARVODI-2018	<p>Artikel 21.2</p> <p>o Een ingebrekestelling is niet vereist indien de termijn waarbinnen de overeengekomen diensten verricht hadden moeten zijn, voor de afloop daarvan is verlengd. Hiermee krijgen de termijnen die voor afloop worden verlengd het karakter van een fatale termijn. Onze verzekeraar verlangt van ons dat wij in het geval dat wij tekortschieten in de nakoming van onze verplichtingen – indien mogelijk – een herstelmogelijkheid ontvangen, alvorens verzuim intreedt. Fatale termijnen worden daarom door onze verzekeraar gekwalificeerd als schadeverruimend. Dit heeft tot gevolg dat eventuele schade niet wordt vergoed. Dit is niet alleen onwenselijk voor ons, maar ook voor het project en voor u als opdrachtgever. Bent u derhalve bereid het woord ‘kan’ te vervangen door ‘zal’, waardoor opdrachtnemer – ook bij een reeds verlengde termijn - alvorens hij in verzuim verkeert een ingebrekestelling ontvangt met daarin opgenomen een redelijke termijn om de tekortkoming te herstellen?</p>	<p>In artikel 21.2 wordt niet gerept van het woord 'kan'.</p> <p>DHS gaat niet akkoord met uw verzoek.</p>
11	Bijlage 6 - ARVODI-2018	<p>Artikel 21.1</p> <p>o Uit deze bepaling blijkt dat wanneer één der Partijen tekortschiet in de nakoming van haar verplichtingen uit de Overeenkomst, de andere Partij haar in gebreke kan stellen. Deze ‘kan’-bepaling veroorzaakt een grote mate van rechtsonzekerheid en is voor ons problematisch, aangezien onze verzekeraar van ons verlangt dat wij – indien mogelijk – krachtens een ingebrekestelling een herstelmogelijkheid ontvangen om onze verplichtingen uit de overeenkomst (alsnog) deugdelijk na te komen. Bent u derhalve bereid het woord ‘kan’ te vervangen door ‘zal’?</p>	<p>DHS gaat akkoord om bij een tekortkoming via een ingebrekestelling indien mogelijk de door u genoemde herstelmogelijkheid te bieden.</p> <p>Omdat Opdrachtgever echter de vrijheid wenst te behouden om niet automatisch over te gaan tot een ingebrekestelling wordt "kan" niet aangepast in "zal".</p> <p>Hiermee houdt Opdrachtgever de ruimte voor een informele dialoog ingeval van een tekortkoming.</p>

12	Bijlage 6 - ARVODI-2018	<p>Artikel 19</p> <p>o Het is binnen de adviesbranche niet gebruikelijk om zekerheden en/of garanties te verstrekken. Onze organisatie is dan ook niet ingericht om dergelijke zekerheden en/of garanties te kunnen verstrekken. Bent u derhalve bereid deze eis te laten vervallen?</p>	<p>Dat is niet akkoord. DHS zal terughoudend omgaan met het verrichten van een betaling voor nog niet geleverde diensten. Het ligt gelet op de aard van de dienstverlening niet in de lijn der verwachting dat hiervan gebruik wordt gemaakt.</p>
13	Bijlage 6 - ARVODI-2018, Artikel 14.1	<p>o Garanties worden door onze verzekeraar gekwalificeerd als schadeverruimend en zijn daarmee niet verzekeraar. De reden hiervoor is omdat wij bij een garantie direct schadeplichtig zijn indien de garantie niet 100% is nagekomen, terwijl onze verzekeraar te allen tijde verlangt dat wij – indien mogelijk - in de gelegenheid worden gesteld tot herstel. Graag zouden wij derhalve ‘garandeert’ vervangen zien door ‘draagt ervoor zorg’. Dit doet niet af aan onze verplichting, maar zorgt er voor dat wij verzekeringsdekking hebben in het geval van eventuele schade voortvloeiende uit het niet nakomen van deze verplichting. Dit is in het belang van ons als bedrijf, maar ook in het belang van u als opdrachtgever, alsmede in het belang van het project. Bent u derhalve bereid het woord ‘garandeert’ te vervangen door ‘draagt er zorg voor’?</p>	<p>Dat is akkoord.</p>

14	Bijlage 6 - ARVODI-2018, Artikel 13.2	<p>o Garanties, alsmede begrippen die uitgelegd kunnen worden als een garantie, zoals 'ergens voor instaan', worden door onze verzekeraar gekwalificeerd als schadeverruimend en zijn daarmee niet verzekeraar. De reden hiervoor is omdat wij bij een garantie direct schadeplichtig zijn indien de garantie niet 100% is nagekomen, terwijl onze verzekeraar te allen tijde verlangt dat wij – indien mogelijk - in de gelegenheid worden gesteld tot herstel. Graag zouden wij derhalve 'staat ervoor in' vervangen zien door 'draagt ervoor zorg'. Dit doet niet af aan onze verplichting, maar zorgt er voor dat wij verzekeringsdekking hebben in het geval van eventuele schade voortvloeiende uit het niet nakomen van deze verplichting. Dit is in het belang van ons als bedrijf, maar ook in het belang van u als opdrachtgever, alsmede in het belang van het project. Bent u derhalve bereid het woord 'staat ervoor in' te vervangen door 'draagt er zorg voor'?</p>	Dat is akkoord.
15	Bijlage 6 - ARVODI-2018, Artikel 6.2	<p>o Bent u bereid overeen te komen dat Partijen eerst in gesprek treden over een mogelijke vervanging, alvorens Opdrachtgever kan verlangen dat betrokken personen worden vervangen? Zo niet, bent u dan bereid aansluiting te zoeken bij de formulering van artikel 6.1, zodat Opdrachtgever een verzoek kan indienen, welk verzoek Opdrachtnemer niet op onredelijke gronden mag onthouden?</p>	<p>Dat klopt. Zie eis 3.1.5 in Beschrijvend document. 3.1.5 Indien DHS niet tevreden is over de te leveren kwaliteit van de Projectmanager volgt overleg met de Opdrachtnemer. Indien de dienstverlening niet verbetert na overleg, garandeert de Opdrachtnemer adequate vervanging van de projectmanager die uitvoering geeft aan de door Opdrachtnemer te leveren dienstverlening.</p>

16	Bijlage 6 - ARVODI-2018, Artikel 3.1 en 3.2	<p>o Deze bepalingen bevatten een tweetal garanties. Garanties, alsmede begrippen die uitgelegd kunnen worden als een garantie, zoals 'ergens voor instaan', worden door onze verzekeraar gekwalificeerd als schadeverruimend en zijn daarmee niet verzekeraar. De reden hiervoor is omdat wij bij een garantie direct schadeplichtig zijn indien de garantie niet 100% is nagekomen, terwijl onze verzekeraar te allen tijde verlangt dat wij – indien mogelijk - in de gelegenheid worden gesteld tot herstel. Graag zouden wij derhalve 'garandeert' vervangen zien door 'draagt ervoor zorg'. Dit doet niet af aan onze verplichting, maar zorgt er voor dat wij verzekeringsdekking hebben in het geval van eventuele schade voortvloeiende uit het niet nakomen van deze verplichting. Dit is in het belang van ons als bedrijf, maar ook in het belang van u als opdrachtgever, alsmede in het belang van het project. Bent u derhalve bereid het woord 'garandeert' te vervangen door 'draagt er zorg voor'?</p>	Dat is akkoord.
17	Artikel 7.3	<p>Artikel 7.3 o Vrijwaring creëren een buitenwettelijke aansprakelijkheid, waardoor de Opdrachtgever de Opdrachtnemer gemakkelijker aansprakelijk kan stellen dan op basis van de wet. Buitenwettelijke aansprakelijkheden zijn voor ons dan ook niet verzekeraar, hetgeen niet in het belang van ons als opdrachtnemer is, maar ook niet in het belang van de aanbestedende dienst of het project. Bent u derhalve bereid de vrijwaring te laten vervallen? Opdrachtgever is op dat moment nog altijd in de gelegenheid om Opdrachtnemer aan te spreken voor toerekenbare tekortkomingen. o Indien u hiertoe niet bent bereid, bent u dan bereid om</p>	Uw verwijzing is niet correct. Artikel 7.3 ARVODI bestaat niet. DHS veronderstelt dat u refereert aan de raamovereenkomst. DHS wijst u op de andere vragen en antwoorden inzake vrijwaring.

		de vrijwaring te beperken conform de overeengekomen aansprakelijkheidsbepalingen?	
18	Artikel 4.6	o Krachtens artikel 18.1 ARVODI geldt er een betalingstermijn van dertig (30) dagen. Gelet op het feit dat er geen termijn is gekoppeld aan de goedkeuring van de factuur, ontstaat het risico dat de betalingstermijn in de praktijk langer bedraagt dan dertig (30) dagen. Bent u derhalve bereid overeen te komen dat de facturen binnen een termijn van tien (10) werkdagen goedgekeurd moeten worden en dat wanneer goedkeuring binnen deze termijn uitblijft de factuur wordt geacht te zijn goedgekeurd?	DHS gaat niet akkoord met een aparte termijn voor goedkeuring van facturen. De betalingstermijn van 30 dagen geldt voor facturen die goedgekeurd kunnen worden en berekenen we over de periode tussen ontvangst van de factuur en uitbetaling. Het proces van goed/of afkeuring is dus al inbegrepen in deze termijn van 30 dagen.
19	Artikel 2 Concept Raamovereenkomst	Wij merken op dat de nummering van artikel 2 niet correct doorloopt en de nummering eveneens verspringt van artikel 8 naar artikel 10.	Dat is een correcte constatering. Dit is aangepast en "Bijlage 5 concept Raamovereenkomst Projectmanagement Bouwprojecten nieuw" zal met de 2e nota van inlichtingen worden meegestuurd.

20	Artikel 2.1	<p>o De keuze om tot verlenging van de raamovereenkomst over te gaan na de initiële periode van twee (2) jaar, ligt op dit moment exclusief bij de opdrachtgever. Er kunnen echter ook redenen zijn voor de opdrachtnemer om de raamovereenkomst te continueren na de initiële periode. Bent u derhalve bereid overeen te komen dat de raamovereenkomst slechts met wederzijdse instemming, dan wel met toestemming van opdrachtnemer kan worden verlengd?</p>	<p>DHS gaat akkoord met wederkerige instemming. Omdat deze behoefte Europees wordt aanbesteed en we niet binnen 3 maanden een nieuwe overeenkomst kunnen afsluiten wordt artikel 2.1 in de Concept Raamovereenkomst aangepast. Artikel. 2.1 wordt als volgt: indien Opdrachtgever <i>of Opdrachtnemer</i> geen gebruik van een verlengingsoptie wenst te maken dan stelt Opdrachtnemer <i>en Opdrachtgever</i> <i>elkaar uiterlijk negen (9) maanden</i> voor het verstrijken van de initiële / dan geldende looptijd van de Raamovereenkomst schriftelijk in kennis. De Raamovereenkomst eindigt in dat geval van rechtswege na de initiële / dan geldende looptijd. Bij uitblijven van een dergelijk bericht van Opdrachtgever of Opdrachtnemer treedt een optie tot verlenging automatisch in, indien en voor zover een dergelijke optie nog openstaat.</p> <p>Indien Opdrachtnemer geen gebruik wenst te maken van de verlengingsoptie, willen we benadrukken dat alle nadere opdrachten die in opdracht zijn gegeven worden afgemaakt.</p>
----	-------------	--	---

21	Artikel 1.4 jo. artikel 1.1	<p>o Krachtens artikel 1.1 van de Raamovereenkomst is opdrachtnemer verplicht een offerte uit te brengen en – indien de opdracht wordt gegund – deze uit te voeren. Wij kunnen hier op voorhand mee instemmen, omdat partijen de voorwaarden waaronder de opdracht wordt uitgevoerd vastleggen in een raamovereenkomst. Wij zijn echter van mening dat wanneer er in de Nadere Overeenkomst wordt afgeweken van de voorwaarden uit de Raamovereenkomst, wij niet verplicht kunnen worden om tot uitvoering van de opdracht over te gaan. Kunt u derhalve bevestigen dat wanneer er wordt afgeweken van de Raamovereenkomst, opdrachtnemer slechts gehouden is om de opdracht uit te voeren nadat partijen overeenstemming hebben bereikt over de voorwaarden?</p>	Dat is correct en akkoord.
22	Artikel 1.2 jo. 7.1	<p>o De ARVODI-2018 bevat voor ons diverse onverzekerbare c.q. ongunstige bepalingen. Ons verzekeringskader is gebaseerd op 'De Nieuwe Regeling 2011 (herzien 2013)' (hierna: DNR 2011), hetgeen een breed gedragen en veel gebruikte set voorwaarden is binnen onze branche. Deze voorwaarden sluiten ook goed aan bij de voorliggende werkzaamheden. Bent u derhalve bereid de ARVODI-2018 te laten vervallen en de opdracht exclusief te verstrekken op basis van DNR 2011? Indien u hiertoe niet bereid bent, verwijzen wij u naar onze vragen met betrekking tot de ARVODI-2018.</p> <p>o Indien u hiertoe niet bereid bent, bent u dan bereid om DNR 2011 naast de ARVODI-2018 van toepassing te verklaren, waarbij DNR 2011 prevaleert ten aanzien van de ARVODI-2018? Een en ander met inachtneming van onze vragen met betrekking tot de ARVODI-2018.</p>	DHS is hiertoe niet bereid. Wel is met betrekking tot een aantal vragen in deze Nota geantwoord in lijn met DNR 2011.

23	Artikel 1.2 Concept Raamovereenkomst Projectmanagement bouwprojecten.	o In sub 6 wordt verwezen naar de 'overige bijlagen'. Bent u in het kader van de rechtszekerheid bereid om alle bijlagen die onderdeel uitmaken van de (raam)overeenkomst expliciet te benoemen en een limitatieve lijst te verstrekken met betrekking tot de documenten die van toepassing zijn?	Dat is correct. De meegestuurdde bijlage 5 betreft een concept Raamovereenkomst en zal met de 2e nota van inlichtingen indien van toepassing "aangepast" worden meegestuurd. Na definitieve gunning wordt de Raamovereenkomst definitief opgesteld en ondertekent.
24	Bijlage 5 – Concept Raamovereenkomst projectmanagement bouwprojecten	<ul style="list-style-type: none"> • Artikel 1.2 o Door de Raamovereenkomst in rangorde te plaatsen boven de NvI hebben eventuele wijzigingen ten aanzien van de Raamovereenkomst die voortvloeien uit de NvI geen werking. Bent u derhalve bereid de NvI ook te laten prevaleren ten aanzien van de Raamovereenkomst, dan wel te bevestigen dat eventuele wijzigingen die voortvloeien uit de NvI correct worden verwerkt in de Raamovereenkomst? 	Dat is correct. Wijzigingen die uit de 2e nota's voortvloeien worden aangepast in "Bijlage 5 concept Raamovereenkomst Projectmanagement Bouwprojecten nieuw" en met de 2e nota van inlichtingen in TenderNed geupload.
25	Artikel 3.6.1 en 3.6.5	<ul style="list-style-type: none"> o Vrijwaringen creëren een buitenwettelijke aansprakelijkheid, hetgeen voor ons niet verzekeraar is. Dit is met de onderhavige bepalingen extra bezwaarlijk, nu de bepalingen zo ruim geformuleerd zijn dat alle aanspraken van de belastingdienst onder de reikwijdte van de vrijwaring vallen. Bent u derhalve bereid de vrijwaring te laten vervallen? o Indien u hiertoe niet bereid bent, bent u dan bereid om de vrijwaring te beperken tot aanspraken die voortvloeien uit het schenden van sociale- en fiscale wetgeving en het niet-naleven van de WID (Wet op de identificatieplicht), de WAV (Wet arbeid vreemdelingen) en de WAS (Wet aanpak schijnconstructies)? o Indien u hiertoe ook niet bereid bent, bent u dan in het kader van de rechtszekerheid bereid om een limitatieve opsomming op te nemen van wetten c.q. bepalingen waarvoor de vrijwaring geldt? 	Zie vraag en antwoord 6.

		o Bent u tevens bereid om de vrijwaring te beperken conform de overeengekomen aansprakelijkheidsbeperkingen?	
26	Artikel 3.1.2, 3.1.5, 3.2.2, 3.4.1 en 3.6.4	o In al deze bepalingen is een garantie opgenomen. Garanties, alsmede begrippen die uitgelegd kunnen worden als een garantie, zoals 'ergens voor instaan', worden door onze verzekeraar gekwalificeerd als schadeverruimend en zijn daarmee niet verzekeraar. De reden hiervoor is omdat wij bij een garantie direct schadeplichtig zijn indien de garantie niet 100% is nagekomen, terwijl onze verzekeraar te allen tijde verlangt dat wij – indien mogelijk - in de gelegenheid worden gesteld tot herstel. Graag zouden wij derhalve 'garandeert' en 'staat ervoor in' vervangen zien door 'draagt ervoor zorg', dit doet niet af aan onze verplichting, maar zorgt er voor dat wij verzekeringsdekking hebben in het geval van eventuele schade voortvloeiende uit het niet nakomen van deze verplichting. Dit is in het belang van ons als bedrijf, maar ook in het belang van u als opdrachtgever, alsmede in het belang van het project. Bent u derhalve bereid de termen 'garandeert' en 'staat ervoor in' te vervangen door 'draagt er zorg voor'?	Dat is akkoord.
27	Artikel 2.4	De keuze om tot verlenging van de raamovereenkomst over te gaan na de initiële periode van twee (2) jaar, ligt op dit moment exclusief bij de opdrachtgever. Er kunnen echter ook redenen zijn voor de opdrachtnemer om de raamovereenkomst niet te continueren na de initiële periode. Bent u derhalve bereid overeen te komen dat de raamovereenkomst slechts met wederzijdse instemming, dan wel met toestemming van opdrachtnemer kan worden verlengd?	Zie vraag en antwoord 20.

28	Raamovereenkomst 3.1.	Een offerte binnen 20 werkdagen aanleveren is erg kortdag, afhankelijk van de periode waarin de vraag wordt neergelegd. Bent u bereid dit te verlengen naar 30 werkdagen of tenminste een disclaimer op te nemen dat een verzoek kan worden ingediend voor verlenging.	DHS gaat akkoord met het toevoegen van de disclaimer en zal worden aangepast in de Raamovereenkomst.
29	Raamovereenkomst 1.1. (3.1)	<p>“Opdrachtnemer is verplicht naar aanleiding van een Offerteaanvraag een Offerte uit te brengen, die niet minder gunstig is dan de door Opdrachtnemer ingediende Inschrijving.”</p> <p>Ieder project is anders, wat een andere urenbesteding vraagt. De komende projecten zijn ons niet bekend, kunnen groter en complexer zijn dan de casus waarvoor nu een prijs wordt gemaakt. Wij verzoeken om deze zin te laten vervallen.</p>	DHS gaat niet akkoord met het vervallen van deze zin. Het klopt dat aantallen uren kunnen verschillen per project. Dit betekent echter dat de uurtarieven die zijn ingediend tijdens de Inschrijving van toepassing zijn op de nadere offerteaanvragen en nadere offertes.
30	Prijzenblad	De koppeling van het uurtarief van de assistent projectmanager onder Nazorgfase zit niet goed, deze is aan de projectmanager gekoppeld.	Dat is niet correct en zal worden aangepast. Bijlage 2 Prijzenblad projectmanagement bouwprojecten zal met de 2e nota van inlichtingen worden meegestuurd.
31	Beschrijvend document projectmanagement bouwprojecten definitief	<p>Artikel 7.2.13</p> <p>Er wordt 5.2.3. benoemd maar er is geen 5.2.3 in de Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten. Bedoeld u hier 5.3, indien van het Prijzenblad welke al in de tabel vernoemd is?</p>	5.2.3 is niet correct. Het beschrijvend document met toevoeging "nieuw" wordt hierop aangepast en zal met de 2e nota van inlichtingen worden toegevoegd in TenderNed.

32	4.2.3	<p>Inschrijver moet verklaren dat betrokken medewerker(s) van de Inschrijver die onze opdracht uitvoeren in het bezit zijn van een geldig VCA-VOL diploma.</p> <p>Dit diploma is ons inziens alleen voor de directievoerder van belang. Gaat u ermee akkoord dat dit geldt voor de directievoerder?</p>	<p>We vinden het belangrijk dat Functionarissen die regelmatig aanwezig zijn op de bouwplaats in het bezit te zijn van een VCA VOL diploma. Indien dit alleen de directievoerder betreft is dat akkoord. Tekst onder 4.2.3 is toegevoegd.</p>
33	Beschrijvend document projectmanagement bouwprojecten definitief	<p>Artikel 2.1</p> <p>Fase 5 Uitvoeringsfase. Kunt u bevestigen dat in de prijsopgave geen rekening gehouden wordt met een bezuinigingsronde / planaanpassing? Dit zien we als uitzondering waarvoor aparte afspraken gemaakt worden.</p>	<p>In overleg en na akkoord van DHS is dit mogelijk. Voor de prijsopgave dient hiermee geen rekening te worden gehouden.</p>
34	Beschrijvend document projectmanagement bouwprojecten definitief	<p>Artikel 2.1</p> <p>Definitiefase: Kunt u specifieker aangeven welke werkzaamheden worden gevraagd in deze fase (naast de algemene projectmanagementtaken die als opsomming staan boven de fasen)? Het is niet geheel duidelijk welke taken moeten worden uitgevraagd bij een adviseur en welke taken behoren bij deze opdracht.</p> <p>Bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Scenariostudie renovatie versus nieuwbouw, zoals naar gevraagd wordt in 5.2.1. - Opstellen van een Programma van Eisen (Ruimtelijk, functioneel en technisch) en ruimtestaat/ruimtebehoefte - Opstellen projectplan - Opstellen stichtingskostenraming 	<p>We zijn bij de beschrijving van deze fases aangesloten bij de definities van ruimte-ok. Per project kan de werkzaamheden per fase iets verschillen afhankelijk van de specifieke vraagstelling en landelijke ontwikkelingen zoals standaardisering PvE.</p>

35	Beschrijvend document projectmanagement bouwprojecten definitief	Artikel 2.1 Initiatieffase: welke werkzaamheden worden er gevraagd in deze fase (naast de algemene projectmanagementtaken die als opsomming staan boven de fasen)?	Dat zal per project verschillen. Intentie is voordat de projectmanager begint helderheid te hebben over deelnemende partijen en globale omvang van de bouwopgave.
36	Beschrijvend document projectmanagement bouwprojecten definitief	Artikel 2.1 Welke werkzaamheden behoren voor de projectmanager bij "Selectieproces en uitvoeren van de aanbesteding architect, aannemer(s) en aanvullende adviseurs voor de nieuwbouw/renovatie Conform de EA regels en/of het inkoopbeleid van DHS; " ? Hoort bijvoorbeeld het opstellen van leidraden en contracten erbij, of zijn er model leidraden en model contracten vanuit Inkoop beschikbaar?	Er zijn voorbeeld aanbestedingsdocumenten beschikbaar. Projectmanager stelt per aanbesteding de aanbestedingsdocumenten op.
37	Beschrijvend document projectmanagement bouwprojecten definitief	artikel 1.4 1 augustus 2025 is de ingangsdatum voor de Raamovereenkomst. Is dit ook de startdatum voor het eerste project of ontvangst nadere offerteaanvraag? Zo niet, is er zicht op de startdatum van het eerste project?	Er lopen op dit moment voor meerdere (drie) projecten initiatieffases. Het is niet de verwachting dat die per 1 augustus al volledig naar de volgende fase kunnen maar de verwachting is wel dat we in Q4 2025 met 1 of 2 projecten van start kunnen gaan. In september zal er een startgesprek plaatsvinden om de projecten met de gegunde leverancier te bespreken.
38	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten	Artikel 5.3 De prijsopgave is gebaseerd op de casus, vervangende nieuwbouw. Is deze casus ook daadwerkelijk het eerste project binnen de raamovereenkomst? Of komt er na start van de raamovereenkomst een nadere offerteaanvraag?	De prijsopgave is een onderdeel om de economisch meest voordelige inschrijving te bepalen. Na ingangsdatum van de Raamovereenkomst zal voor de 1ste opdracht een nadere offerteaanvraag worden verstuurd.

39	Beschrijvend document - Paragraaf 4.4.2	Kerncompetentie 2: kunt u instemmen met de referentie van een project voor voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs?	Zie vraag en het antwoord 2.
40	Beschrijvend document - Paragraaf 4.4.2	Kerncompetentie 1: volstaat een referentie van een project dat wel in uitvoering is, maar waarvan de oplevering nog niet heeft plaatsgevonden?	Dat is akkoord. Tekst in 4.2.2 beschrijvend document is aangepast.
41	Modelovereenkomst - Paragraaf 7	Op onze diensten is, zoals op alle dienstverlening door advies- en projectmanagementbureaus, De Nieuwe Regeling 2011, eerste herziening juli 2013, van toepassing. Is opdrachtgever bereid deze versie van DNR van toepassing te verklaren?	Zie vraag en het antwoord 24
42	Prijzenblad	Prijzenblad: Het prijzenblad omschrijft als functie "projectmanager". Uit artikel 3.1 van het beschrijvend document maken wij op dat u op zoek bent naar een senior projectmanager. Moeten wij de functie projectmanager uitgaan van een senior projectmanager of dienen we deze functie toe te voegen in de optionele functies.	U kunt uitgaan van de functie Senior Projectmanager conform eis 3.1.1. Het prijzenblad zal worden aangepast en met de 2e nota worden meegestuurd.
43	Prijzenblad	Prijzenblad: Cel B73 verwijst naar B9. Dit moet B10 zijn. Ontvangen wij een gecorrigeerd prijzenblad of dienen wij de wijziging zelf door te voeren.	Het prijzenblad zal worden aangepast en met de 2e nota worden meegestuurd.
44	Prijzenblad	Beschrijvend document: In artikel 5.3 verzoekt u een prijsopgave inclusief initiatieffase. De prijsopgave is gebaseerd een genomen besluit om tot vervangende nieuwbouw over te gaan. Kunt u toelichten welke werkzaamheden dan nog onderdeel zijn van de initiatieffase.	De initiatieffase is vervallen in het prijzenblad en onder artikel 5.3.

45	Prijzenblad	Beschrijvend document: In artikel 5.3 verzoekt u een prijsopgave op basis van 'vervangende nieuwbouw'. In uw omschrijving wordt de omvang omschreven van de bestaande school en gymzaal en de hoeveelheid m2 voor kinderopvang. Om een inschatting te maken van onze inbreng bij vervangende nieuwbouw en om de inschrijvingen vergelijkbaar te houden, is het wenselijk om inzicht te krijgen in de omvang van de vervangende nieuwbouw. Kunt u aangeven hoeveel m2 de vervangende nieuwbouw zal krijgen.	In het Beschrijvend document is onder 5.3 toegevoegd: Stel dat de casus uitkomt op vervangende nieuwbouw. Kunt u uitgaan van een school 1235 BVO m2, Gymzaal 455 m2 BVO, kinderopvang 500 m2 BVO, CJG 800 m2 BVO
46	presentatie	Beschrijvend document: In artikel 5.2.2, 2e alinea geeft u aan dat de onderbouwing van de aanpak moet zijn gebaseerd op een uitgevoerd project. De casus betreft de invulling van een initiatief fase (haalbaarheidsonderzoek of Business Case). Kunt u toelichten wat wordt bedoeld met 'uitgevoerd project'. Moeten we dit zien als een uitgevoerd project initiatieffase of een opgeleverd project waarbij het vraagstuk zoals u in de casus formuleert aan de orde is geweest.	Uitgevoerd project betekent waar de projectmanager onderdeel van is geweest en zijn/haar bijdrage aan heeft geleverd. Dat is aan inschrijver om te bepalen en te onderbouwen tijdens de presentatie.
47	Prijzenblad	Beschrijvend document: Fase 1 Initiatieffase (pagina 11). U omschrijft dat de projectmanager aan het eind van deze fase wordt aangesteld. Dit impliceert dat de projectmanager geen rol heeft in de initiatieffase. Het prijzenblad en artikel 5.3 vraagt om een inzet tijdens de initiatieffase. Verzoek toelichting te geven.	Zie vraag en antwoord op vraag 44.

48	4.2.2 technische bekwaamheid	Beschrijvend document: Uit de beschrijving van de opdracht (artikel 2.1) maken wij op dat u op zoek bent naar een projectmanager die ook zorgdraagt voor directievoering. In 4.2.2 technische bekwaamheid vraagt u bij kerncompetentie 2 de ervaring van de projectmanager in alle fasen waaronder de fase uitvoering tot ingebruikname en daarmee ook directievoering. is het correct dat moet worden aangetoond dat directievoering door de projectmanager onderdeel is van kerncompetentie 2.	Referentiegegevens onder 4.2.2 die gevraagd worden gaan over de Inschrijver die de projectmanager en verschillende functionarissen kan inzetten. Senior Projectmanager is verantwoordelijk voor het hele project, daarnaast kunnen verschillende functionarissen met verschillende competenties ook ingezet worden.
49	4.2.2 technische bekwaamheid	Beschrijvend document: Uit de beschrijving van de opdracht (artikel 2.1) maken wij op dat u op zoek bent naar een vaste projectmanager met senior ervaring (artikel 3.1.1.). In 4.2.2 technische bekwaamheid vraagt u om aan te tonen dat de inschrijver - aangeduid met U - beschikt over specifieke ervaring. Wij gaan er vanuit dat met U wordt bedoeld de voorgestelde projectmanager.	Met u bedoelen we de Inschrijver die de projectmanager en overige functionarissen inzet voor de dienstverlening.
50	Beschrijvend document	Vraag 16 - Bijlage 2 Cel B73 heeft een onjuiste verwijzing. Kunt u dit aanpassen in het prijzenblad?	Zie vraag en antwoord 30 en 43.
51	Beschrijvend document	Vraag 15 - blz. 31 6.4 Kan wellicht bij gelijk eindigen van de scores na beoordeling 5.2.1 casus ook nog de beoordeling van de presentatie meegenomen worden ipv direct loting?	Door de in het beschrijvend document te hanteren beoordelingsmethodiek zal het onwaarschijnlijk zijn dat we tot loting over moeten gaan. DHS houdt graag vast aan "Indien twee of meer Inschrijvers een gelijke definitieve totale eindscore hebben behaald en dit tot gevolg heeft dat de Aanbestedende dienst aan meer dan het gewenste aantal Inschrijvers zou moeten gunnen, zal de DHS gunnen aan de Inschrijver met de hoogste eindscore voor het

			subgunningscriterium 5.2.1 casus OBS Leeuwerikhoeve".
52	Beschrijvend document	Vraag 14 - blz. 30 6.4 Wordt het eindoordeel op basis van consensus (overeenstemming op 1 beoordeling) of rekenkundige wijze (gemiddelde van alle beoordelingen) vastgesteld? Beide worden vernoemd.	Het eindoordeel per wensvraag wordt door de beoordelingscommissie in consensus vastgesteld. Dit betekent dat de beoordelaars gezamenlijk tot één unaniem gedragen score per wensvraag komen, variërend van 'geen inhoudelijke beantwoording' tot en met 'uitstekend'. Vervolgens worden de toegekende scores per wensvraag en de score op het criterium prijs op rekenkundige wijze bij elkaar opgeteld om de eindscore van de inschrijving te bepalen.
53	Beschrijvend document	Vraag 13 - blz. 30 Kunt u inzicht geven in de samenstelling van de beoordelingscommissie? Dit geeft ons inzicht voor wie (stakeholders) we het Plan van Aanpak schrijven en mogelijk presenteren.	De beoordelingscommissie bestaat in principe uit 3 personen: Hoofd bedrijfsvoering, Facilitair adviseur en Adviseur Beleid & Advies.
54	Beschrijvend document	Vraag 12 - blz. 30 6.2 Bedoeld u hier hoofdstuk 4?	Nee dit betreft hoofdstuk 3. DHS stelt eisen aan de gevraagde dienstverlening en aan de prijzen en tarieven.

55	Beschrijvend document	<p>Vraag 11 - blz. 27</p> <p>5.2.2</p> <p>Projectmanager wordt uitgenodigd voor een presentatie wanneer het behaald aantal punten voor het Plan van Aanpak en de Prijs, 300 punten of minder afwijkt dan de hoogst genoteerde? En wordt hier een tussentijdse uitslag van gedeeld met de inschrijvers?</p>	<p>Nee er wordt geen tussentijdse uitslag gedeeld aan de inschrijvers. Alle inschrijvers worden via TenderNed gestuurde "gunningsbeslissing" op de hoogte gebracht van het beoordelingsresultaat.</p>
56	Beschrijvend document	<p>Vraag 10 - blz. 23</p> <p>Het ophalen van een handtekening bij de referent is vaak erg tijdrovend en belastend voor de desbetreffende organisatie. Is het ook mogelijk hier zelf de juistheid te verklaren en bij opdracht de desbetreffende referent om een verklaring te vragen?</p>	<p>Zie vraag en antwoord 4.</p>
57	Beschrijvend document	<p>Vraag 9 - blz. 22</p> <p>Wat wordt bedoeld met 'de lopende Raamovereenkomst'?</p>	<p>Raamovereenkomst is niet correct dat dient overeenkomst te zijn. Dit wordt aangepast in "beschrijvend document nieuw"</p>
58	Beschrijvend document	<p>Vraag 8 - blz. 22</p> <p>Is een gymzaal voor alle nieuw te bouwen scholen aan de orde?</p>	<p>Nee dat hoeft niet. Gymzaal bij PO is in Den Haag wel gebruikelijk tenzij...</p>
59	Beschrijvend document	<p>Vraag 7 - blz. 22</p> <p>Bent u bereid de termijn van 3 jaar te verruimen naar 5 jaar gezien de lange doorlooptijd van projecten uitgevoerd binnen IHP's?</p>	<p>DHS ziet ook in dat 3 jaar veel te kort is voor deze dienstverlening en past het aantal jaar in het Beschrijvend document aan naar 10 jaar.</p>

60	Beschrijvend document	<p>Vraag 6 - blz. 22</p> <p>Gelden VO projecten ook als referentie?</p>	Zie vraag en antwoord 2.
61	Beschrijvend document	<p>Vraag 5 - blz. 22</p> <p>4.2.2 Bij kerncompetentie 2 vindt wederom een stapeling van eisen plaats. Tevens dienen alle fases te zijn uitgevoerd waarna in de algemene toelichting gesproken wordt over 'de werkelijk behaalde resultaten'.</p> <p>Wij zouden in dit raamcontract eerder een referentie verwachten voor een ander raamcontract waarin opdrachtnemer laat zien meerdere jaren achtereen voor vergelijkbare opdrachten heeft gewerkt.</p> <p>Bent u bereid deze vraag meer op de contractvorm toe te spitsen ipv op het doorlopen van alle fase. De doorlooptijd van deze fasen binnen IHP's is geregeld lang waardoor projecten nog niet afgerond zijn, maar wel prima vergelijkbaar met projecten van De Haagse Scholen .</p>	DHS verwacht een referentie van een uitgevoerd project in de afgelopen 10 jaar en verwachten niet een referentie van een raamcontractant.

62	Beschrijvend document	<p>Vraag 4 - blz. 22</p> <p>4.2.2 Hier vindt een stapeling van eisen plaats binnen kerncompetentie 1, nl.</p> <ul style="list-style-type: none"> - primair onderwijs project - nieuwbouw en/of renovatie van school, gymzaal en kinderopvang - binnen-stedelijk omgeving - minimaal 1.500 m² - uitgevoerd of afgerond in de afgelopen drie jaar - minimale waarde van € 60.000 <p>Bent u bereid deze kerncompetentie te splitsen en/of te vereenvoudigen naar bijvoorbeeld een onderwijsgebouw van minimaal 1.500m².</p> <p>Eventueel kunnen verbijzonderingen in de waardering meegenomen worden, maar nu is het een knock-out criterium voor deelname.</p>	Referentie 1 onder 4.2.2 in het Beschrijvend document wordt aangepast naar gymzaal en of kinderopvang/peuterspeelzaal.
63	Beschrijvend document	<p>Vraag 3 - blz. 12</p> <p>Maakt het leveren van een toezichthouder ook onderdeel uit van de uitvraag? Of betreft deze uitvraag enkel projectmanagement en directievoering? Of enkel projectmanagement?</p>	Deze uitvraag gaat over projectmanagement en deze zorgt voor alle benodigde functionarissen die nodig zijn om het project uit te voeren.

64	Beschrijvend document	<p>Vraag 2</p> <p>De presentaties staan gepland in de week voorafgaand aan Hemelvaartsdag. Op sommige scholen worden deze dagen als studiedag aangemerkt waarmee mogelijk collega's vrij hebben. Is er een mogelijkheid de data van presentaties te verplaatsen naar de week hiervoor of hierna?</p>	DHS komt u hierin tegemoet. De planning voor de presentaties is aangepast naar 2, 3 en 4 juni.
65	Beschrijvend document	<p>Vraag 1 - blz. 9</p> <p>Tussen de sluiting van de 1e vragenronde en de verzending van de 1e NvI is circa 3 weken doorlooptijd opgenomen, is deze wellicht te verkorten zodat eerdere besluitvorming voor deelname gedaan kan worden?</p>	DHS is niet akkoord. Zodra we eerder kunnen publiceren doen we dat maar dit zal geen relatie hebben met de overige data in de planning.
66	Leidraad, paragraaf 2.2, vaste projectmanager	<p>Wordt bedoeld met per project een vaste projectmanager dat er voor de zes genoemde IHP-projecten één projectleider wordt beoogd of voor ieder project een vaste projectleider (kunnen meerdere personen zijn)?</p>	Dit kunnen meerdere personen zijn, voor ieder project een eigen projectmanager.
67	Leidraad, paragraaf 3.1.1, Eisen met betrekking tot inzet	<p>Mag de senior projectmanager ondersteund worden door een junior projectmanager?</p>	DHS heeft heeft de functies aangepast naar Senior, Medior en Junior projectmanager en Directievoeder. Per fase kunt u aangeven welke functionarissen u inzet. Zie ook vraag en antwoord vraag 48 en 66.
68	Leidraad, paragraaf 4.2.2., Referentiegegevens	<p>Wat kwalificeert u als een binnenstedelijke omgeving?</p>	Binnen bestaat bebouwd gebied. We stellen deze referentie omdat bouwen in Den Haag andere uitdagingen met zich meebrengt dan bouwen op een vrijstaande kavel aan de rand van een dorp.

69	Leidraad, paragraaf 5.2.2, Presentatie	Welke beoordeling van Wens 5.2.1. en Wens 5.3 is er nodig om in aanmerking te komen voor het geven van de presentatie, Wens 5.2.2.?	Dat is helaas op voorhand niet aan te geven.
70	Leidraad, paragraaf 2.1, p. 10, Taken	Valt het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie in de initiatieffase tot de uit te voeren taken van de projectmanager? Dit is zodanig niet terug te vinden in de takenlijst op p. 10.	Dit is niet standaard een onderdeel van de opdracht. Dit kan wel voorkomen.
71	Leidraad, paragraaf 2.1, Taken	Is de aanname juist dat het opstellen van een ruimtelijk functioneel en technisch programma van eisen NIET tot de taken van de projectmanager behoren?	Uw aanname is niet juist. Het opstellen van het programma van eisen gebeurt onder verantwoordelijkheid van de projectmanager.
72	Bijlage 7, Bouwbegeleiding	Wordt de senior projectmanager hierop beoordeeld of de directievoerder?	De KPI's zijn bedoeld voor de Opdrachtnemer die de dienstverlening uitvoert.
73	Leidraad, paragraaf 2.1, Taken/prijzenblad	Klopt het dat er 1 vaste projectmanager per project wordt gevraagd, maar dat deze wel ondersteund mag worden door verschillende functionarissen in verschillende fases?	Dat klopt.
74	Leidraad, paragraaf 4.2.3, Kwaliteitszorg	Dient de senior projectmanager in bezit te zijn van het VCA/ VOL certificaat of volstaat het ook als de directievoerder in bezit is van het VCA/VOL certificaat?	Zie vraag en antwoord 32.
75	Leidraad, paragraaf 1.2, Facilitair advies	Treedt het hoofd van afdeling Bedrijfsvoering op als opdrachtgever richting de externe projectmanager?	Ja dat klopt.

76	Bijlage 6 ARVODI 2018 - Art. 22.4	Bent u bereid de mogelijkheid tot ontbinding van het contract vanwege een fusie of overname (art. 22.4 ARVODI) aan te passen in die zin dat de mogelijkheid tot ontbinding er niet is als de fusie of overname binnen het concern plaatsvindt?	DHS wenst vast te houden aan dit artikel met de kanttekening dat niet lichtzinnig met de mogelijkheid tot ontbinding zal worden omgegaan. Opdrachtgever is niet gebaat bij ontbinding dus ontbinding geldt als ultimum remedium in het geval opdrachtgever zou menen dat haar bedrijfsbelangen in het geding komen door een eventuele fusie of splitsing.
77	Bijlage 6 ARVODI 2018 - Art. 2.1	Bent u bereid om - voor een evenwichtig partnerschap - het aan u toekomende recht van verlenging van de overeenkomst zoals is opgenomen in artikel 2.1 van de Raamovereenkomst wederkerig te maken opdat ook Opdrachtnemer een keuze heeft om al dan niet te verlengen?	Zie vraag en antwoord 20 en 27.
78	Bijlage 6 ARVODI 2018 - Art. 22.6	Bent u bereid een bepaling aan de overeenkomst toe te voegen waarin wordt afgesproken dat ook Opdrachtnemer de mogelijkheid heeft om de overeenkomst met inachtneming van een redelijke opzegtermijn tussentijds te beëindigen, indien zich onverhoopt een situatie voordoet waardoor voortzetting van de overeenkomst redelijkerwijs niet langer van Opdrachtnemer kan worden geveerd?	Zie vraag en antwoord vraag 20, 27 en 77.
79	Bijlage 6 ARVODI 2018 - Art. 22.6	De overeenkomst wordt aangegaan voor bepaalde tijd voor de duur van twee jaar. Kunt u in dat kader alsmede in het belang van een evenwichtig partnerschap bevestigen dat artikel 7:408 lid 1 BW buiten toepassing wordt verklaard?	Dat is akkoord.

80	Bijlage 5 Concept Overeenkomst - Art. 4.4	Gegeven de lange wachttijd van 1,5 jaar voor indexering, stelt Inschrijver voor om de mogelijkheid voor indexering te verplaatsen naar 12 maanden na de startdatum van de overeenkomst. Dit zou Inschrijver in staat stellen om sneller in te spelen op onvoorziene kostenstijgingen, zonder het risico dat deze lange periode leidt tot onhoudbare financiële druk. Is de aanbestedende dienst bereid om deze wijziging in de voorwaarden op te nemen, zodat er een flexibeler indexeringsmechanisme ontstaat? Zo niet, waarom niet?	Dat is niet akkoord. DHs houdt zich aan de gestelde indexering.
----	--	---	---

81	Bijlage 5 Concept Overeenkomst	<p>Publieke opdrachtgevers hebben een bijzondere positie vanwege de reflexwerking van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur bij rechtsverhoudingen die zij aangaan in het privaatrechtelijke rechtsverkeer. Opdrachtgevers hebben belang bij het leveren van de prestatie, maar ook bij een goed functionerende markt waarbij ondernemers niet onder de kostprijs leveren. Het is van belang de risico's van prijsstijgingen in redelijkheid te verdelen, zeker gelet op de diversiteit aan diensten die zal worden uitgevoerd door Opdrachtnemer.</p> <p>In de overeenkomst is geen mogelijkheid tot tussentijdse prijsaanpassing opgenomen (dit moet los staan van de contractuele indexeringsclausule). Het afspreken van vaste prijzen is niet redelijk nu Opdrachtnemer tussentijds te maken kan krijgen met (extreme) stijgingen in kostprijs bijvoorbeeld wegens tussentijdse stijging van sociale lasten en CAO-verhogingen, schaarste en productiebeperkingen door de situatie in de wereld (oorlog, grondstoffentekorten, hoge inflatiecijfers, branchestakingen). Dergelijke invloeden kunnen grote impact hebben voor alle betrokken partijen, bijvoorbeeld op de kwaliteit van dienstverlening. Met een goede prijswijzigingsclausule zorgt u ervoor dat Opdrachtnemer goed kan blijven leveren (geen wanprestatie) (en dat er minder snel sprake zal zijn van een wezenlijke wijziging c.q. er niet voortijdig een nieuwe opdracht door u in de markt moet worden uitgezet).</p> <p>Vraag: Bent u, gezien het vorenstaande, bereid een prijswijzigingsclausule in de overeenkomst op te nemen? Indien u daartoe niet bereid bent, kunt u dan bevestigen dat in ieder geval tussentijdse stijgingen van sociale lasten en cao-verhogingen altijd kunnen worden doorbelast?</p>	Dat is niet akkoord.
----	--------------------------------	---	----------------------

82	Bijlage 5 Concept Overeenkomst - Art. 7.3 en Bijlage 6 ARVODI 2018 - Art. 21.6 en 24.7	<p>Mede met het oog op het soort dienstverlening dat wij bieden kan naar onze mening een ongelimiteerde vrijwaring niet als een redelijke en proportionele eis worden beschouwd.</p> <p>Vraag : Bent u bereid om de vrijwaringsverplichting(en) van Opdrachtnemer uit hoofde van de Overeenkomst in zijn totaliteit te beperken tot aanspraken van derden waarvoor Opdrachtnemer op grond van de wet jegens de betreffende derde aansprakelijk zou zijn?</p>	DHS gaat alleen akkoord met het laten vervallen van de vrijwaring zoals bedoeld in artikel 24.7. Zie vraag en antwoord 5.
83	Bijlage 6 ARVODI 2018 - Art. 21.3	<p>Opdrachtnemer kan zich vinden in het feit dat er sprake is van aansprakelijkheid bij een toerekenbare tekortkoming. Aansprakelijkheid voor indirecte schade kan echter niet als een redelijke en proportionele eis worden beschouwd. Indirecte schade is schade die per definitie in een verder verwijderd verband staat tot de schadeveroorzakende gebeurtenis dan directe schade en is daardoor niet of nauwelijks voorzienbaar.</p> <p>Vraag: Bent u artikel 21.3 van de ARVODI aan te passen in die zin dat Opdrachtnemer alleen aansprakelijk kan worden gesteld voor directe schade, tenzij er sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid? Indien u hier niet mee akkoord gaat, wat is daar de reden van?</p>	Niet akkoord. Zie vraag en antwoord 11 en 110.

84	Bijlage 6 ARVODI 2018 - Art. 21.3	<p>Opdrachtnemer kan zich vinden in het feit dat er sprake kan zijn van aansprakelijkheid aan de kant van de Opdrachtnemer bij een toerekenbare tekortkoming. Met het oog op het soort dienstverlening dat wij bieden, is een beperking van deze aansprakelijkheid echter op zijn plaats. Aansprakelijkheid voor alle schade is niet terecht. Kunt u akkoord gaan met een nadere specificering in die zin dat Opdrachtnemer uitsluitend aansprakelijk is voor zaak- en personenschade?</p> <p>Indien u hiertoe niet bereid bent, bent u dan bereid om in te stemmen met een sublimitering tot een bedrag van 1 miljoen per kalenderjaar voor zuivere vermogensschade?</p>	Niet akkoord. Zie vraag en antwoord 11 en 110.
85	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief - 2.4 - pag13	U geeft hier het volgende aan : 'Bij (een dreigende) overschrijding van de maximale waarde heeft de Aanbestedende dienst het recht de Overeenkomst eenzijdig op te zeggen zonder Opdrachtnemer hiervoor schadeloos te stellen, in welke vorm dan ook. Zie verder hierover het gestelde in de (concept) Raamovereenkomst.' Bedoelt u hiermee overschrijding per opdracht of doelt u op de totale contractwaarde?	Totale opdrachtwaarde is correct.
86	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief - FASE 4 -pag11	Kunt u aangeven wie de omgevingsvergunning verzorgt?	Dit gebeurt onder verantwoordelijk van de projectmanager.
87	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief - FASE 4 -pag11	Wordt het Technisch ontwerp door separate externe partij (en) uitgewerkt?	Zie vraag en antwoord 88.

88	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief - FASE 2 -pag11	Kunt u aangeven wie bepaald welke architecten worden aangesteld?	De stuurgroep d.m.v. architecten selectie op advies van projectmanager.
89	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief - FASE 2 -pag11	Hier staat "marktpartij(en) ", kunt u aangeven wie dit is/zijn?	Hier wordt de projectmanager mee bedoelt. Tekst onder fase 2 is in het Beschrijvend document gewijzigd in: De projectmanager draagt zorg voor de coördinatie en opzet van de projectorganisatie (stuurgroep, projectgroep etc.) en de selectie van een architect. De projectmanager stelt een projectplan op met uitgangspunten, ambitieniveau en beschikbaar budget. Aan het eind van deze fase ligt er een projectplan en een programma van eisen.
90	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief - FASE 1 -pag11	Budget wordt opgesteld voor PVE en Brandbook. Is hierin wel rekening gehouden binnen het budget?	DHS begrijpt deze vraag niet.
91	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief - FASE 1 -pag11	Kunt u nader specificeren wie het budget opstelt?	De projectmanager met behulp van de normen conform verordening onderwijshuisvesting gemeente Den Haag (MW) eventuele subsidies, inbreng externe partijen en evt eigen bijdrage van DHS.
92	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief - FASE 1 -pag11	U beschrijft hier dat er mandaat is, kunt u dit nader specificeren voor de rol van de interne Projectleider?	Interne projectmanager is contactpersoon bij gemeente Den Haag (OHV aanspreekpunt). Bouwheer is meestal het schoolbestuur. Mandaat is akkoord voor project bij gemeente en schoolbestuur.

93	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief - FASE 1 -pag11	Wat is de rol van de interne Projectleider en die van de Bouwheer? Kunt u beiden rollen toelichten en kunt u de dermarcatie van beiden rollen beschrijven?	Zie vraag en antwoord 94.
94	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief -4. Eisen aan de inschrijver	Hierin geeft u het volgende aan " Inschrijver dient het in de bijlage 'Uniform Europees Aanbestedingsdocument' elektronisch in te vullen, uit te printen en vervolgens rechtsgeldig te ondertekenen en toe te voegen in TenderNed (zie par. 7.2.14)". Echter in TenderNed wordt Inschrijvers ook gevraagd onder de kop "Vul het Uniform Europees Aanbestedingsdocument in" aldaar dit elektronisch te doen. Kunt u aangeven welk format nu van toepassing is, de verstrekte Bijlage 1 of invulling via TenderNed? Indien Bijlage 1 van toepassing is, dan dient aanpassing in indiening op TenderNed plaats te vinden en/of duidelijk te zijn waar Inschrijver deze kan uploaden. Biedt TenderNed daarin ook de functionaliteit om een tweede UEA digitaal in te vullen als dit van toepassing is (bij bijv. beroep op technische bekwaamheid)?	Inschrijver dient het in de bijlage 'Uniform Europees Aanbestedingsdocument' elektronisch in te vullen, uit te printen en vervolgens rechtsgeldig te ondertekenen en toe te voegen in TenderNed (zie par. 7.2.14)". U kunt bijlage 1 onder "overige documenten" uploaden en op deze manier ook meerdere UEA's uploaden.

95	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief -3.5.5 Eisen met betrekking tot prijzen/tarieven	<p>Er wordt gesteld: "3.5.3 De overeengekomen prijzen en tarieven zijn in ieder geval vast tijdens de eerste periode van de Raamovereenkomst tot en met 31 december 2026"</p> <p>.</p> <p>Vraag a. Wij vragen u deze eis te laten vallen, omdat het niet reëel is om prijzen voor 1,5 jaar vast te zetten. Daarmee kunnen beiden partijen risico lopen, de Inschrijver door een te lage doorrekening van eventuele reële kosten en anderzijds u als Opdrachtgever door een wellicht te hoge doorrekening van kosten bij start van de overeenkomst.</p> <p>Vraag b. Indien uw antwoord op vraag a nee is, kunt u dan akkoord gaan met de volgende aanpassing: Gegeven de lange wachttijd van 1,5 jaar voor indexering, stelt inschrijver voor om de mogelijkheid voor indexering te verplaatsen naar 12 maanden na de startdatum van de overeenkomst. Dit zou inschrijver in staat stellen om sneller in te spelen op onvoorziene kostenstijgingen, zonder het risico dat deze lange periode leidt tot onhoudbare financiële druk. Is de aanbestedende dienst bereid om deze wijziging in de voorwaarden op te nemen, zodat er een flexibeler indexeringsmechanisme ontstaat? Zo niet, waarom niet?</p>	Zie de vraag en antwoord 80 en 81.
----	--	--	------------------------------------

96	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief -3.5.5 Eisen met betrekking tot prijzen/tarieven	<p>Hierin geeft u het volgende aan " Uitgangspunt is dat de indexatie altijd wordt berekend over de bij de aanbesteding aangeboden prijzen en tarieven. Ook al is het de tweede of derde keer dat er wordt geïndexeerd, dan zal er altijd geïndexeerd worden over de oorspronkelijke prijzen en tarieven zoals bekend bij start van de overeenkomst."</p> <p>Vraag; Is onze aanname correct dat bv bij indexering voor 2028 er niet wordt uitgegaan van het geïndexeerde tarief in 2027 maar u hier het starttarief voor aanhoudt? Indien ja, kunt u toelichten waarom u de indexering niet over het in 2027 geïndexeerde tarief toepast? Immers zijn hierin de verhogingen zoals deze in de markt van toepassing zijn doorgerekend en zou ons inziens dit tarief dan als startpunt dienen om te indexeren. Indien nee, kunt u voor de jaren 2028, 2029 een voorbeeldberekening opgeven hoe u de indexering voornemens bent toe te passen? We vragen expliciet dit te doen vanaf 2028, daar de indexering van 2027 immers wel gaat over het starttarief daar dit vast staat in 2025 en 2026.</p>	DHS houdt vast aan de inschrijvingstarieven. We hanteren de indexmethode $Index\% = 100 * (RI-SI) / SI$, waarbij SI staat voor de Startindex en RI staat voor de Recente Index. Zie vervolgens bijlage "Toelichting Indexering" om de berekening te zien van de twee methodes die toepasbaar zijn en waartussen nihil verschillen zichtbaar zijn. Aanbestedende dienst blijft hierdoor bij de basis van de inschrijf prijzen en tarieven ten behoeve van de beoordeling van de nieuwe geïndexeerde tarieven.
97	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief - 4.2.4 Uittreksel beroeps- of handelsregister	Is onze aanname correct dat het indienen van de gevraagde KvK('s) in TenderNed onder de kop "Overige documenten" plaatsvindt? Indien niet, kunt u aangeven waar u wenst dat Inschrijver deze dan upload?	Dat is correct.
98	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief - 4.2.2 Referentiegegevens (Technische bekwaamheid)	Is onze aanname correct dat het indienen van Bijlage 3 Referentieverklaring in TenderNed onder de kop "Overige documenten" plaatsvindt? Indien niet, kunt u aangeven waar u wenst dat Inschrijver deze dan upload.	Dat is correct.

99	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief - 4.2.1 Financiële en economische draagkracht	Welke eisen worden er gesteld t.a.v. beroeps- en aansprakelijkheidsverzekering? U stelt dat Inschrijver 'adequaat' verzekerd moet zijn, maar wat verstaat u hieronder? Veelal zien wij bij aanbestedingen terug dat gesteld wordt dat een geldig certificaat moet worden overlegd met gestelde minimale dekkingen per gebeurtenis en per jaar. Wij zien graag een nadere toelichting op deze geschiktheidseis. Tevens vernemen we of u akkoord gaat met het aanleveren van een geldig certificaat zoals hier beschreven.	Dat kan een kopie van een certificaat of polis zijn maar ook een verklaring van de verzekeraar waarin staat dat u afdoende verzekerd bent.
100	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief - 4.2.1 Financiële en economische draagkracht	U stelt dat indien gebruik gemaakt wordt van de gegevens van de moedermaatschappij, een verklaring verstrekt moet worden waarin verklaard wordt dat moedermaatschappij zich onvoorwaardelijk garant stelt voor de dochtermaatschappij. Kunt u daarin aangeven of het overleggen van een getekende 403-verklaring volstaat als verklaring? Zo niet, kunt u dit toelichten en aangeven of dit dan via een eigen format of een format vanuit Aanbestedende Dienst overlegd moet worden?	Een 403-verklaring wordt geaccepteerd. De verklaring van de moedermaatschappij/holding dient te zijn ondertekend door een rechtsgeldig bevoegde.
101	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief - 4.2.1 Financiële en economische draagkracht	Inschrijver heeft geen eigen jaarverslag. Onder de 403 verklaring is onze moedermaatschappij verantwoordelijk voor alle zaken en vallen we binnen de geconsolideerde verslaggeving. Klopt onze aanname dat wij dus de jaarrekeningen van onze moedermaatschappij hier aandragen?	Dat klopt.

102	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief - 4.2.1 Financiële en economische draagkracht	Kunt u toelichten wat u verstaat onder 'voldoende' financiële en economische draagkracht en specifieker aangeven wat voor bewijsmiddelen dan moeten worden aangedragen na voorlopige gunning die dit aantonen? Van welke jaren moeten dan jaarrekeningen worden overlegd?	Dat kan met een jaarrekening (1 jaar) of uittreksel uit de jaarrekening of een accountantsverklaring en een bewijs van verzekering. Dit zijn voorbeelden maar als u andere documenten heeft die dit kunnen aantonen dan bent u vrij om die in te dienen.
103	Beschrijvend document Projectmanagement Bouwprojecten definitief - 5.2.1 Wensen ten aanzien van de Casus OBS De Leeuwerikhoeve (Walenburg 25, Den Haag)	Gaat u akkoord met het toevoegen van een voorblad, inhoudsopgave en achterblad, zonder dat deze meetellen in het voorgeschreven maximum van 4 A4?	Dat is akkoord.
104	Artikel 24.7 ARVODI (Vrijwaring)	Artikel 24.7 ARVODI betreft een vrijwaring bij een gestelde inbreuk op intellectuele eigendomsrechten. Indien opdrachtnemer ter zake schadevergoedingsplichtig is, dan zal opdrachtnemer de daaruit voortvloeiende schade dienen te voldoen. Opdrachtnemer loopt daar uitdrukkelijk niet voor weg. Een vrijwaring is echter juridisch zodanig zwaar dat deze niet verzekeraar is voor opdrachtnemer. Ter borging van de belangen van beide partijen (waaronder de zekerheid voor opdrachtgever dat een verzekeringsmaatschappij kan worden aangesproken) verzoeken we u artikel 24.7 en daarmee enkel het element van de vrijwaring te laten vervallen?	Dat is akkoord. Zie vraag en antwoord 5 en 84.

105	Artikel 24.3 ARVODI (Garantie)	Artikel 24.3 ARVODI betreft een garantie. Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de deugdelijke nakoming van haar verplichtingen, zo ook met betrekking tot intellectuele eigendomsrechten. Een garantie is echter juridisch verzwarend, waardoor wij niet verzekerd zouden zijn en u als opdrachtgever niet de zekerheid van een verzekering heeft. Bent u bereid het woord “garandeert” te vervangen voor “draagt ervoor zorg”?	Dat is akkoord. Zie vraag en antwoord 6.
106	Artikel 21 ARVODI (Aansprakelijkheid)	Artikel 21 ARVODI bevat geen beperking in aansprakelijkheid voor type schade. Aansprakelijkheid voor indirecte schade is voor een opdrachtnemer in deze sector simpelweg niet verzekerbare. Bent u bereid de aansprakelijkheid te beperken tot enkel directe schade?	Niet akkoord. Wel is DHS bereid tot de afbakening conform vraag en antwoord 10.
107	Artikel 21.3 ARVODI (Aansprakelijkheid)	Kunt u in lijn met artikel 21.3 ARVODI (waarin immers staat “per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is”) bevestigen dat de aansprakelijkheid van de opdrachtnemer vervalt na het einde van de betreffende opdracht / nadere overeenkomst?	Dat is akkoord.
108	Artikel 21.3 ARVODI (Aansprakelijkheid)	Artikel 21.3 ARVODI beperkt de aansprakelijkheid tot een bedrag per gebeurtenis en per kalenderjaar. Dit soort constructies zijn gebruikelijk voor verzekeringsplichten, maar niet per se voor aansprakelijkheid als zodanig. Voor ons type werkzaamheden is het gebruikelijk te contracteren o.b.v. de DNR 2011, waarin een beperking per opdracht is opgenomen op een wijze dat de aansprakelijkheid automatisch in verhouding staat tot de omvang van de opdracht. Bent u bereid om een beperking van aansprakelijkheid per opdracht (dus per nadere overeenkomst) te hanteren van maximaal driemaal de advieskosten met een maximum van € 2.500.000?	Dat is niet akkoord.

109	Artikel 21.2 ARVODI (Fatale termijn)	Artikel 21.2 ARVODI benoemt dat indien een termijn voor nakoming reeds verlengd is en niet tijdig wordt nagekomen, er sprake is van direct verzuim zonder nadere ingebrekestelling. In feite is dit een fatale termijn. Fatale termijnen zijn echter niet verzekeraar. Bent u bereid alsnog artikel 21.1 toe te passen in dit soort gevallen (namelijk eerst een ingebrekestelling met een redelijke termijn, waarbij de redelijke termijn kort kan zijn omdat er al eens een verlenging is geweest)?	Dat is akkoord.
110	Artikel 21.1 ARVODI (Fatale termijn)	Artikel 21.1 ARVODI benoemt dat de termijn die verleend wordt bij ingebrekestelling een fatale termijn is. De betreffende termijn is een termijn waarna opdrachtnemer in verzuim is (conform wettelijke systematiek). Het gebruik van het woord 'fataal' is echter ongelukkig i.v.m. de verzekering (fatale termijnen zijn niet verzekeraar). Bent u bereid de formulering hiervan als volgt aan te passen: "De ingebrekestelling geschiedt schriftelijk, waarbij aan de nalatige Partij een redelijke termijn wordt gegund om alsnog haar verplichtingen na te komen. Indien nakoming binnen deze termijn uitblijft, is de nalatige Partij in verzuim."? De strekking blijft hetzelfde, alleen voorkomt dit verzekeringsdiscussies.	Dat is akkoord. Zie ook vraag en antwoord 13.

111	Artikel 3.1 en 3.2 ARVODI (Definitiewijziging)	Artikel 3.1 en 3.2 van de ARVODI benoemt dat opdrachtnemer garandeert dat de door of namens hem te verrichten Diensten voldoen aan de in de Overeenkomst vastgelegde eisen en dat deze op vakbekwame wijze worden uitgevoerd. Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor een juiste uitvoering van haar opdracht, voor het voldoen aan de in de overeenkomst vastgelegde eisen en voor het uitvoeren op vakbekwame wijze. Opdrachtnemer loopt daar niet voor weg. Een garantie heeft echter een zware juridische lading die niet verzekeraar is. Daardoor kan opdrachtnemer de hele opdracht niet verzekeren (en dus per definitie niet voldoen aan de verzekeringsplicht) en heeft u als opdrachtgever niet de veiligheid van een verzekering. Bent u bereid het woord “garandeert” in deze bepalingen te vervangen met “draagt zorg voor”?	dat is akkoord. Zie ook vraag en antwoord 6 en 107.
112	Artikel 7.3 raamovereenkomst (Vrijwaring)	In artikel 7.3 is, in aanvulling op artikel 21 ARVODI 2018, opgenomen dat opdrachtnemer de opdrachtgever vrijwaart tegen eventuele aanspraken van derden op vergoeding van schade als gevolg van tekortschieten als bedoeld in artikel 21.3 van de ARVODI 2018. Indien sprake is van schade waarvoor opdrachtnemer aansprakelijk en schadeplichtig is, dan dient opdrachtnemer dit te vergoeden en daar loopt opdrachtnemer niet voor weg. Een vrijwaring gaat (formeel) echter veel verder en is niet verzekeraar voor opdrachtnemer. Bent u bereid de vrijwaring te laten vervallen (zodat opdrachtnemer wel verzekerd is/kan zijn en u als opdrachtgever meer zekerheid hebt op betaling van schadevergoedingsplichtige kwesties door een verzekeraar)?	Dat is akkoord om artikel 7.3 te laten vervallen.

113	Artikel 4.4 raamovereenkomst Uurtarieven	In artikel 4.4 (eerste) van de raamovereenkomst is opgenomen dat de (maximum) uurtarieven in ieder geval vast zijn tijdens de eerste periode tot en met 31 december 2026. Artikel 4.4 (tweede) spreekt vervolgens van indexeringsaanvragen o.b.v. CBS CAO-lonen die kunnen worden ingediend en in behandeling worden genomen en goedgekeurd. Kunt u bevestigen dat indien de indexatieaanvraag geschiedt conform het CBS CAO-lonen categorie zakelijke dienstverlening 2020 = 100, de aanvraag zal worden goedgekeurd?	DHS conformeert zich aan de richtlijnen voor indexeringspercentages van het CBS. Onder 4.4 geven we aan de prijzen en tarieven kunnen worden bijgesteld overeenkomstig het CBS CAO-lonen per uur incl. bijzondere beloningen, categorie zakelijke dienstverlening (2020=100).
114	Artikel 4.1 raamovereenkomst Uurtarieven	In artikel 4.1 van de raamovereenkomst is opgenomen dat opdrachtnemer garandeert dat de in de nadere overeenkomst genoemde uurtarieven opgenomen op het prijzenblad (bijlage 2 van de inschrijving) voor het verrichten van de diensten niet wordt overschreden. Opdrachtnemer committeert zich aan de ingediende uurtarieven. Bent u echter bereid het woord "garandeert" in deze bepaling te vervangen voor "draagt zorg voor"?	Dat is akkoord en zal worden aangepast.

115	1.4 Tijdspad (p. 8 en 9) Termijnen	5 mei is dit jaar een nationale vrije dag. Kunt u bevestigen dat u rekening heeft gehouden met deze uitzonderlijke vrije dag bij het vaststellen van de indieningstermijn?	<p>In de aanbestedingswet is onder artikel 2.54 opgenomen:</p> <p>1. Een aanbestedende dienst verstrekt nadere inlichtingen over de aanbestedingsstukken uiterlijk tien dagen voor de uiterste datum voor het indienen van de inschrijvingen, mits het verzoek om inlichtingen tijdig voor de uiterste datum voor het indienen van de inschrijvingen is gedaan.</p> <p>Na publicatie 2e nota van inlichtingen tot 6 mei betreft 18 dagen. Minus 4 feestdagen blijven we binnen de wettelijk vereiste kalenderdagen.</p> <p>Echter begrijpt DHS dat in verband met 5 mei u alsnog in de ochtend krap de tijd heeft om de Inschrijving in te dienen. We verplaatsen de Inschrijvingsdatum naar woensdag 7 mei om 12.00 uur.</p>
116	4.2.3 Kwaliteitszorg (p. 23) VCA-VOL	Bij paragraaf 4.2.3 wordt gevraagd om een VCA-VOL certificaat. Dit ziet vooral toe op de veiligheid in relatie tot de uitvoering. Kunnen we er vanuit gaan dat dit certificaat uitsluitend van toepassing is voor de collega die betrokken is bij de uitvoering (directievoering/ toezicht)? En het certificaat dus niet van toepassing is voor de projectmanager die betrokken is bij het ontwerpproces.	Zie vraag en antwoord 34 en 76.
117	4.2.2 Referentiegegevens (p. 23) Tevredenheidsverklaring referenties	Onder 4.2.2 geeft u aan dat de referenties ondertekend dienen te zijn door de referent. Kunt u bevestigen of tevredenheidsverklaringen ook volstaan als een volwaardige referentie? Met andere woorden: volstaat het invullen van Bijlage 3 + een tevredenheidsverklaring i.p.v. Bijlage 3 te laten ondertekenen?	Zie vraag en antwoord 4.

118	5.3 Prijs (p. 28) Aanbieding casus	Om ervoor te zorgen dat de Inschrijvers een gelijkwaardige aanbieding indienen; bent u bereid om een planning van de casus aan te leveren waarin de doorlooptijd per fase is opgenomen? En van welke contractvorm we moeten uitgaan? De inzet van de projectmanager(s) (en directievoerder(s)) is van beiden namelijk sterk afhankelijk.	U kunt uitgaan van de (fictieve) Planning Casus: * Definitiefase - 6 mnd * Ontwerpfase - 6 mnd * Bestek en aanbestedingsfase -12 mnd * Uitvoering - 18 mnd * Nazorg - 6 mnd
119	Bijlage 2 Inzetten projectmanagers	Op pagina 15 geeft u expliciet aan dat er een individueel Senior projectmanager moet worden aangeboden. In 'Bijlage 2 Prijzenblad' staat deze functie niet zo expliciet benoemd. Kunt u het prijzenblad invullen met de functies die van toepassing zijn op deze aanbesteding?	Dat is akkoord. Het prijzenblad zal worden aangepast en met het publiceren van de 2e nota van inlichtingen worden meegestuurd.
120	Inschrijfleidraad (p. 15) Inzetten directievoerders	Er wordt gevraagd naar een individueel persoon per project als Senior Projectmanager. Tegelijkertijd wordt er gevraagd om directievoering en toezicht (zie de voorbeeldcasus, vanwege de doorloop t/m nazorg). Dit zal in ons geval worden uitgevoerd door een andere collega('s). Kunnen wij ervan uitgaan dat dit mogelijk is?	Dat is mogelijk en kunt u aangeven in het prijzenblad
121	Inschrijfleidraad (p. 15) Inzet projectmanager	Er wordt gevraagd naar een individueel persoon per project (specifiek) als Senior Projectmanager. Kunt u aangeven of het mogelijk is om bij minder complexe projecten ook een medior projectmanager aan te kunnen bieden i.p.v. uitsluitend een senior?	Dat kan mits de competenties van de Medior aanluiten bij het gevraagde project.

122	Inschrijfleidraad (p. 15) Inzetten projectmanagers in teamverband	Er wordt gevraagd naar een individueel persoon per project als Senior Projectmanager. Doorgaans werken wij, bij voorkeur om verschillende redenen, in teamverband aan projecten. Bestaat deze mogelijkheid ook voor deze inschrijving?	Dat is akkoord zolang er een duidelijk aanspreekpunt en eindverantwoordelijke per project is.
123	Wens 5.2.1 casus	Het volgende staat omschreven: "De aanbestedende dienst nodigt alle inschrijvers uit die op basis van de beoordeling van Wens 5.2.1 Casus OBS De Leeuwerikhoeve in combinatie met de beoordeling van Wens 5.3 Prijzen en tarieven nog kans maken om de aanbesteding gegund te krijgen." Wanneer komt je niet meer in aanmerking om te presenteren, is er een uitsluitingsgrond, of worden alle partijen uitgenodigd welke de gegevens volgens 7.2.13 correct hebben ingediend?	DHS beoordeelt eerst Wens 5.2.1 casus de Leeuwerikhoeve en de Wens 5.3 prijzen en tarieven beoordeeld. Hieruit volgt een ranking. Partijen waarvan we al kunnen zien die met het behalen van een "Uitstekend" voor de wens presentie de opdracht niet meer kunnen winnen worden niet uitgenodigd.
124	Wens 5.2.2 Presentatie	De presentatie moet al op het moment van inschrijving ingediend worden. Echter is er dan nog niet bekend wie er mag presenteren. Is het mogelijk om de presentatie in te dienen wanneer bekend is of er gepresteerd mag worden? Hiermee voorkomen we dat er onnodig extra uren besteed worden.	Dat is akkoord en zal in het beschrijvend document worden aangepast.
125	Wens 5.3 prijzen en tarieven	Een ureninschatting is sterk afhankelijk van een planning. Kan er indicatieve planning worden afgegeven (doorlooptijd per fase en beoogde opleverdatum), zodat de prijs van alle partijen die inschrijven op een gelijkwaardige manier vergeleken kunnen worden?	Zie vraag en antwoord 120

126	6.2 beoordelen eisen van de opdracht	<p>Er wordt getoetst of wordt voldaan aan de eisen van de opdracht (hoofdstuk 3). Hoe wordt dit getoetst?</p> <p>In hoofdstuk 3 staat omschreven dat je doormiddel van je inschrijving bevestigt dat je aan de eisen voldoet. Maar bij 6.2 staat dat als je niet voldoet je wordt uitgesloten voor verdere deelname.</p>	DHS stelt in hoofdstuk 3 ook eisen aan de gevraagde dienstverlening en aan de prijzen en tarieven die we met het indienen van de Inschrijving kunnen toetsen.
127	Checklist blz 36	<p>In de laatste regel bij wensen staat "5.2.3" maar deze paragraaf bestaat niet.</p> <p>5.2.1 is de casus en 5.2.2 is de presentatie. Wat wordt er met paragraaf 5.2.3 bedoeld?</p>	Zie antwoord op vraag 33.